

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII al REPUBLICII MOLDOVA
ORDIN

Nr. 70 din 03 martie 1999

*Cu privire la pregătirea și utilizarea
cadrelor farmaceutice în
Republica Moldova*

În baza Legii ocrotirii sănătății Nr. 411-XIII din 28.03.95, Legii cu privire la activitatea farmaceutică Nr. 1456-XII din 25 mai 1993, Legii pentru modificarea și completarea Legii cu privire la activitatea farmaceutică Nr. 1460-XIII din 28 ianuarie 1998 și în vederea perfecționării sistemului de pregătire și utilizare a cadrelor farmaceutice,

I. APROB:

- 1.1. Concepția pregătirii și utilizării cadrelor farmaceutice în Republica Moldova (anexa Nr. 1)
- 1.2. Standardul educațional al farmacistului (anexa Nr. 2).
- 1.3. Nomenclatura specialităților farmaceutice (anexa Nr. 3).
- 1.4. Nomenclatura posturilor farmaceutice (anexa Nr. 4).
- 1.5. Regulamentul tip despre farmacist diriginte al unității farmaceutice (Anexa Nr. 5).
- 1.6. Regulamentul tip despre farmacist diriginte-adjunct al unității farmaceutice (Anexa Nr. 6).
- 1.7. Regulamentul tip despre șef de secție al unității farmaceutice (Anexa Nr. 7).
- 1.8. Regulamentul tip despre șef de secție - adjunct al unității farmaceutice (Anexa Nr. 8).
- 1.9. Regulamentul tip despre farmacist (Anexa Nr. 9).
- 1.10. Regulamentul tip despre farmacist-clinician (Anexa Nr.10).
- 1.11. Regulamentul tip despre farmacist-tehnolog (Anexa Nr.11).
- 1.12. Regulamentul tip despre farmacist analitician (Anexa Nr.12).
- 1.13. Regulamentul tip despre farmacist-inspector (Anexa Nr.13).
- 1.14. Regulamentul tip despre șef al filialei unității farmaceutice (Anexa Nr. 14).
- 1.15. Regulamentul tip despre laborant - farmacist (Anexa Nr. 15).
- 1.16. Recomandări privind modalitatea de suplinire a posturilor farmaceutice de către specialiștii farmaciști (anexa Nr. 16).
- 1.17. Regulamentul cu privire la atestarea farmaciștilor (Anexa Nr. 17).

II. ORDON:

2.1. Rectorului USMF “N .Testemițanu” (DI I. Ababii) să asigure realizarea planurilor de studii și reciclare a farmaciștilor în conformitate cu documentele aprobate prin prezentul ordin.

2.2. Conducătorilor unităților farmaceutice și medico-sanitare:

2.2.1. să revadă și să aducă nomenclatura posturilor farmaceutice din statele de personal și documentele de evidență a personalului farmaceutic în conformitate cu nomenclatura aprobată prin prezentul ordin;

2.2.2. să elaboreze, instrucțiunile despre posturile farmaceutice corespunzătoare în întreprinderile pe care le conduc, luând ca bază Regulamentele tip aprobate prin prezentul ordin.

2.3. Se abrogă:

2.3.1. ordinul MS RM Nr. 23 P § 4 din 03.03.1994;

2.3.2. ordinul MS RM Nr. 23 P § 5 din 03.03.1994

2.3.3. ordinul MS RM. Nr. 55 din 26.01.1995.

2.4. Controlul asupra executării prezentului ordin i se atribuie Dlui Vice ministru Vladimir Hotineanu.

Ministrul Sănătății

E. GLADUN

CONCEPȚIA pregătirii și utilizării cadrelor farmaceutice în Republica Moldova

INTRODUCERE

Problemele ce țin de rolul farmacistului în societate și în sistemul sănătății publice devin din ce în ce mai actuale. Un fapt elocvent al actualității problemei în cauză este atenția acordată rolului farmacistului în sistemul de sănătate de către Organizația Mondială a Sănătății (Deli, 1988; Tokyo, 1993).

Un interes deosebit îl prezintă directivele Comunității Europene față de "farmaciști" și "medicament", directive ce au o influență primordială și semnificativă asupra formării și exercitării profesiei de farmacist atât în viitorul apropiat cât și mai îndepărtat. De o importanță deosebită sunt considerațiile Directivei 85/432 CEE prin care se afirmă că "farmacistul este specialistul principal în domeniul medicamentului".

Exercițiul profesiei de farmacist în Republica Moldova este reglementat de Legea ocrotirii sănătății Nr. 411-XIII din 28.03.1995 și Legea cu privire la activitatea farmaceutică Nr. 1456-XXIII din 25.05.1993 și Legii pentru modificarea și completarea Legii cu privire la activitatea farmaceutică Nr. 1460-XIII din 28 ianuarie 1998.

IMPORTANȚA SOCIALĂ A FARMACISTULUI

Caracterul social al activității farmaceutice rezultă din lucrul pe care-l îndeplinește farmacistul zi de zi în relațiile cu vizitatorii farmaciei, cu bolnavii spitalizați, cu întreaga populație.

Rolul factorilor sociali, culturali și psihologici în procesul de consum a medicamentelor este bine cunoscut. Autotratarea are loc în societate și cert este faptul că procesul în cauză rămâne să fie un aspect nedefinitivat și în legătură cu aceasta rolul farmacistului crește.

Ca și oricare alt specialist cu studii universitare, farmacistul trebuie să fie pregătit pentru activitate socială, pentru munca organizatorică și educativă cu oamenii și colectivele farmaceutice, el trebuie să asigure un progres al societății.

SCOPUL ȘI FUNCȚIILE FARMACISTULUI

Fiind specialistul principal în domeniul medicamentului, scopul de bază al farmacistului constă în realizarea la diverse niveluri a concepției de management și marketing al medicamentului (farmaceutic).

Scopul farmacistului se realizează prin următoarele funcții:

- conducerea activității unităților farmaceutice și subdiviziunile lor (planificarea, analiza economică, evidența și gestiunea, organizarea, controlul, informarea);
- realizarea proceselor tehnologice de producere a medicamentelor în condiții de uzină farmaceutică și laboratoare de microproducție farmaceutică;
- efectuarea proceselor tehnologice de preparare a medicamentelor în condiții de farmacie;
- activitate în cadrul sistemului de control și certificare a medicamentului;
- cercetări chimico-judiciare în calitate de experți în cadrul medicinei legale;
- analiza merceologică la toate etapele de promovare a medicamentului și altor produse farmaceutice (de la producător până la consumator);
- determinarea resurselor de plante medicinale și asigurarea folosirii lor raționale;

- rezolvarea problemelor de utilizare rațională, efectivă și inofensivă a medicamentelor;
- acordarea primului ajutor medical bolnavilor în cazuri de urgență;
- cercetări științifice în domeniul medicamentului și au alte direcții ale farmaceuticii;
- activitate pedagogică în cadrul instituțiilor de învățământ farmaceutic;
- efectuarea activității informatice a medicilor și populației despre rolul farmacistului și medicamentului.

PREGĂTIREA UNIVERSITARĂ

Pregătirea universitară a farmaciștilor în Republica Moldova se efectuează în cadrul USMF “N. Testemițanu” pe parcursul a 5 ani în conformitate cu cerințele standardului educațional al farmacistului.

Standardul educațional al farmacistului este documentul principal în baza căruia se întocmește planul de studii, programele analitice, elaborările metodice, testele pentru control.

Planul de studii include trei compartimente de bază: pregătirea teoretică, pregătirea practică, practica didactică și de producere.

Planul actual de studii a fost elaborat în baza unui examen minuțios a planurilor respective din Danemarca, Spania, România, Italia etc. Repartizarea planului pe blocuri de studii este următoarea (în procente):

- disciplinele de bază - 21.3%
- disciplinele farmaceutice – 38.0%
- disciplinele biomedicale și clinice – 21.6%
- blocul socio-economic – 19.1%
- practica didactică și de producere – 1080 ore.

Pe parcursul a 5 ani de studii studenții de la Facultatea de Farmacie susțin 29 examene de promovare, 22 colocvii diferențiate, 26 colocvii. Studiile finisează cu susținerea examenului de stat organizat în 3 etape:

I - examen la pregătirea practică,

II – teza de licență.

III - examen complex, care include 5 discipline de bază: chimia farmaceutică, tehnologia medicamentelor, farmacognozia, farmacologia, organizarea și economia farmaceutică.

Studenții care susțin această testare de finalizare obțin diploma de farmacist.

Programele analitice conțin bazele teoretice ale fiecărei discipline, compartimentele și temele practice, aplicative. În programe sunt incluse cele mai recente realizări ale științei respective.

Pregătirea practică se efectuează în laboratoarele catedrelor de profil farmaceutic precum și la catedrele înrudite, la care se studiază blocurile disciplinelor de bază, biomedicale, socio-economice etc. În cadrul facultății de farmacie activează Centrul Farmaceutic Universitar, unde studenții însușesc deprinderile practice în toate domeniile de activitate farmaceutică. Ca bază pentru practica de producere se selectează cele mai bune unități farmaceutice.

Sistemul de testări se aplică pe deplin pentru toate disciplinele. Se întreprind măsuri în vederea computerizării procesului de studii și testării cunoștințelor.

PREGĂTIREA POSTUNIVERSITARĂ

Concepția pregătirii postuniversitare se bazează pe noțiunea de instruire continuă.

Rezidențiatul. Începând cu a. u. 1996-1997 la Facultatea de Farmacie a USMF “Nicolae Testemițanu” a fost introdusă pregătirea farmaciștilor-specialiști prin rezidențiat la specialitățile:

- a) tehnologia medicamentului;
- b) farmacia clinică;
- c) controlul medicamentului;
- d) managementul farmaceutic.

Rezidenții-absolvenți susțin examenul de licență cu calificativul:

- farmacist - tehnolog;
- farmacist - clinician;
- farmacist - analitician;
- farmacist - manager.

Posibilitatea de a studia în cadrul rezidențiatului o are orice farmacist posesor al diplomei de farmacist care a susținut examenele de admitere respective și intenționează să obțină una din susnumitele specialități.

Pregătirea specialiștilor în rezidențiat se va efectua în baza finanțării de stat, cât și a surselor finanțării proprii sau a unităților farmaceutice.

Reciclarea farmaciștilor se efectuează în cadrul Facultății de Farmacie a USMF “Nicolae Testemițanu” în conformitate cu legislația în vigoare, reieșind din norma anuală de 30 ore a cursurilor de specializare sau perfecționare de profil farmaceutic.

Reciclarea este condiția obligatorie pentru atestarea și licențierea activității farmaceutice.

Atestarea farmaciștilor și farmaciștilor-specialiști

Atestarea farmaciștilor și farmaciștilor-specialiști se efectuează în conformitate cu legislația în vigoare, de către Comisia aprobată de MS.

UTILIZAREA CADRELOR FARMACEUTICE

Farmaciștii-absolvenți ai Facultății (posesori ai diplomei de farmacist) în primii 5 ani de activitate vor avea dreptul să dețină următoarele posturi:

- Posturi ordinare de farmacist:
  - în farmaciile comunitare (publice) sau de spital (de tip închis);
  - în cadrul depozitelor farmaceutice;
- Posturi de conducere:
  - în farmaciile amplasate în localitățile rurale.

După primii 5 ani de activitate la posturile indicate în pp. a și b, farmaciștii, posesori ai diplomei, pot ocupa orice post prevăzut pentru suplinire de către farmaciști, inclusiv și practica farmaceutica liberă, în conformitate cu legislația în vigoare.

Posesorii certificatului de farmacist-specialist, conform specialităților stabilite, în primul an de activitate vor avea dreptul să dețină următoarele posturi:

- farmacist - tehnolog la uzinele farmaceutice și laboratoarele de microproducție farmaceutică;
- farmacist - clinician în orice unitate medicală sau farmaceutică;
- farmacist - analitician sau farmacist-expert în laboratoarele pentru controlul calității medicamentelor;
- farmacist - diriginte (conducător) în orice unitate farmaceutică, în filiala ei precum și farmacist-inspector;
- asistent la una din catedrele de profil farmaceutic;
- colaborator științific inferior în orice instituție de cercetare farmaceutică.

Farmaciștii-specialiști după un an de activitate practică (după absolvirea rezidențiatului) pot ocupa orice post prevăzut pentru suplinire de farmacist, inclusiv și pot practica activitate farmaceutica liberă.

ÎNCADRAREA FARMACIȘTILOR ÎN SISTEMUL DE ASISTENȚĂ MEDICALĂ PRIMARĂ

Farmacistul va fi prezent și va activa în mod obligatoriu în ambulatoriile din localitățile rurale de rând cu medicul de familie.

Ministerul Sănătății va ține evidența statistică anuală a necesităților de farmaciști în cadrul sistemului de medicină primară, inclusiv în localitățile rurale și la data de 01.03 a fiecărui an va

anunța locurile de muncă vacante. Farmaciștii absolvenți care și-au făcut studiile din contul bugetului de stat vor fi îndreptați la lucru în sistemul medicinei primare, inclusiv în localitățile rurale, în conformitate cu legislația în vigoare.

NECESARUL DE SPECIALIȘTI

Necesarul de farmaciști poate fi determinat cu utilizarea indicelui asigurării populației cu specialiști: numărul de locuitori ce revine la un farmacist. Conform pronosticurilor efectuate, în a. 2005, acest indice va trebui să constituie circa 1000 locuitori la un farmacist.

PROBLEMA LABORANȚILOR-FARMACIȘTI

Ținând cont de complexitatea problemelor pe care trebuie să le realizeze farmacia în condițiile actuale și având în vedere dificultățile cu care se confruntă sistemul farmaceutic al Republicii Moldova, precum și faptul că în majoritatea țărilor europene se pregătesc numai cadre de farmaciști cu studii universitare este necesar să fie create condiții în vederea studiilor la nivel universitar pentru laboranți-farmaciști prin corespondență.

Pregătirea specialiștilor în domeniul farmaciei cu studii medii-speciale va fi considerată ca nerațională și neadecvată cerințelor actuale.

STANDARDUL EDUCAȚIONAL AL FARMACISTULUI

În conformitate cu Legea Republicii Moldova "Cu privire la activitatea farmaceutică" persoanele ce posedă studii farmaceutice superioare sunt nominalizate **farmaciști**. Cerințele față de nivelul de pregătire profesională a farmacistului sunt stabilite de Ministerul Sănătății al Republicii Moldova.

Desemnarea profesională și condițiile utilizării farmaciștilor-absolvenți

Farmacistul-absolvent al instituției de învățământ farmaceutic superior este pregătit pentru activitate profesională în domeniul farmaciei cu scopul asistenței populației și instituțiilor sanitare cu medicamente și articole medicale, preparării, standardizării și controlului calității medicamentelor; colectării plantelor medicinale și standardizării produsului vegetal; efectuării analizei chimico-toxicologice; realizării lucrului consultativ-informativ despre medicamentele noi și folosirii lor raționale; efectuării cercetărilor în domeniul farmaciei; promovării cunoștințelor sanitare și acordării primului ajutor medical în posturile primare de farmacist, colaborator științific, laborant, pedagog al instituțiilor superioare și medii de învățământ, care sunt prevăzute pentru a fi suplinite de specialiști cu studii farmaceutice superioare.

Instituțiile medicale și farmaceutice asigură condițiile necesare pentru folosirea specialiștilor în corespundere cu specialitatea obținută în instituțiile de învățământ.

Cerințe de calificare. Orientarea socială a activității farmaciștilor-absolvenți

Farmacistul-absolvent trebuie să fie pregătit pentru o activitate socială și profesională, ce asigură un progres al societății. El trebuie să poată aprecia problemele și procesele istorice și contemporane ale țării, locul și rolul activității sale profesionale în societate, să mediteze dialectic, să-și poată argumenta pozițiile sale.

Trebuie să posede deprinderi de activitate profesională și socială; de muncă organizatorică și educativă cu oamenii; să poată lua decizii profesionale, anticipând consecințele și respectând cerințele eticii și deontologiei profesionale.

Farmacistul-absolvent trebuie să posedă limba de stat, să citească și să traducă literatura farmaceutică dintr-o limbă străină; să posedă limba profesională, să citească, să scrie, să traducă denumirile latine ale substanțelor și remediilor medicamentoase, prescripțiile medicilor, să posedă bazele culturii naționale și universale, a economiei, informaticii și tehnicii de calcul.

Să posedă o cultură generală înaltă, să dea dovadă de inițiativă și răspunderea față de a adopta deciziile și de a le aplica în viață, să aibă o atitudine umană față de semenii săi; să tindă spre autodesăvârșire, să posedă iscusința de a propaga și de a realiza modul sănătos de viață.

Aspecte și probleme principale ale activității farmacistului-absolvent

Farmacistul-absolvent trebuie să poată îndeplini următoarele tipuri de activitate:

1. Organizarea activității manageriale a unităților farmaceutice.

1.1. Să organizeze activitatea farmaciei comunitare (de acces public), farmaciei spitalicești (de tip închis), depozitului farmaceutic, laboratorului de control al medicamentului:

- să organizeze și să înzestreze cu utilaj, tehnică modernă, literatură specială locurile concrete de lucru;
- să primească rețete de la populație și bonuri de comandă de la instituțiile medicale;
- să organizeze în farmacii procesul de preparare a formelor medicamentoase și controlul calității lor;
- să efectueze eliberarea preparatelor medicamentoase extemporale și fabricate la uzină;
- să studieze cererea și oferta pentru medicamente;
- să determine necesarul în ele;
- să contribuie la aprovizionarea cu medicamente a farmaciilor, altor unități farmaceutice și a instituțiilor curative;
- să asigure păstrarea valorilor materiale.

1.2. Să planifice activitatea farmaciilor autogestionare:

- să efectueze analiza indicilor economici ai activității farmaciilor;
- să elaboreze (proiectul) planul financiar și de producție;
- să întreprindă măsuri în vederea majorării eficacității economice a farmaciilor autogestionare.

1.3. Să țină în evidență și să întocmească darea de seamă despre activitatea unității farmaceutice:

- să reflecteze operațiile economice de gospodărire în documentația de evidență primară;
- să efectueze inventarierea bunurilor materiale.

1.4. Să organizeze procesul de dirijare cu subdiviziunile unităților farmaceutice, aplicând noi metode economice, social-psihologice, organizatorice și dispozitive de comandă:

- să cerceteze procesele de muncă în colectiv;
- să controleze activitatea unităților farmaceutice;
- să asigure securitatea muncii, respectarea regulilor sanitare de igienă personală și a muncii;
- să aplice sisteme automatizate de prelucrare a informației;
- să organizeze activitatea serviciului de informație despre medicamente; să determine necesitățile de informație a farmaciștilor și medicilor; să efectueze prelucrarea analitico-statistică a informației și lucrul de selectare a informației.

2. Efectuarea procesului tehnologic de preparare a formelor farmaceutice în farmacie.

2.1. Să prepare forme farmaceutice solide, semisolide și lichide (pulberi, supozitoare, unguente, linimente, soluții, mixturi, suspensii, emulsii, infuzii și decocturi, soluții injectabile, picături oftalmice etc.), să aprecieze calitatea lor, reieșind atât din bazele tehnologice teoretice ale producerii farmaceutice, cât și din cerințele documentației tehnice normative:

- să soluționeze posibilitatea preparării și eliberării formelor farmaceutice, reieșind din compatibilitatea prescripției;
- să controleze, iar la necesitate să corecteze dozele unice și zilnice ale preparatelor din listele A și B, normele de eliberare ale stupefiantelor și preparatelor egalate cu ele;
- să calculeze cantitățile necesare a medicamentelor din prescripție, volumul total și masa formei farmaceutice, să perfecteze pașaportul controlului în scris;

- să aleagă tehnologia optimală și în rezultat să prepare forma farmaceutică după prescripție, să aprecieze manipulările tehnologice aplicate și să prevadă obținerea și consecințele produselor intermediare;
- să aprecieze calitatea medicamentului preparat, să dea o apreciere critică tehnologiei folosite.

2.2. Să efectueze lucrările de preparare a medicamentelor din stoc.

3. Efectuarea procesului tehnologic de preparare a medicamentelor în condiții de uzină

3.1. Să efectueze după regulamentele tehnologice producerea formelor farmaceutice industriale (comprimate, unguente, soluții injectabile și perfuzabile, supozitoare, extracte galenice și neogalenice etc.), să aprecieze calitatea lor la diferite etape de producere și în forma farmaceutică finită, reieșind din bazele teoretice tehnologice și cerințele documentației tehnice de normare.

3.2. Să elaboreze documentația tehnică de normare referitoare la producerea preparatelor noi:

- să determine compoziția medicamentului;
- să selecteze varianta tehnologică optimă reieșind din proprietățile fizico-chimice, din caracteristica tehnologică a componentelor prescripției, din analiza biofarmaceutică și a acțiunii factorilor farmaceutici în timpul producerii medicamentelor asupra eficacității terapeutice;
- să elaboreze regulamentele: de laborator, industrial-experimental, industrial; monografia farmaceutică temporară pentru preparatele noi.

3.3. Să asigure păstrarea adecvată a formelor farmaceutice preparate în farmacii, depozitate la depozitele farmaceutice, fabricate la uzinele farmaceutice în dependență de felul, structura, proprietățile fizico-chimice, ambalajul etc.

4. În cadrul sistemului de control al calității medicamentelor să desfășoare activități.

4.1. Să realizeze acțiuni concrete și eficace de control asupra medicamentelor produse la uzină și a formelor farmaceutice finite reieșind din cerințele documentației tehnice de normare.

4.2. Să efectueze controlul medicamentelor preparate în farmacii la diferite etape și a formelor farmaceutice finite, reieșind din cerințele documentației tehnice de normare.

4.3. Să întocmească documentația curentă și dările de seamă despre controlul efectuat reieșind din rezultatele aprecierii calității medicamentelor produse la uzină sau preparate în farmacie.

4.4. Să prognozeze schimbările negative posibile a preparatelor medicamentoase în rezultatul preparării, păstrării și transportării, reieșind din proprietățile fizico-chimice ale principiilor active ale substanțelor auxiliare și materialului de ambalare.

4.5. Să efectueze inspectarea farmaciilor, a altor întreprinderi și organizații farmaceutice cu scopul aprecierii calității medicamentelor industriale și preparate în farmacie la etapa preparării, transportării, păstrării și livrării.

5. Cercetări chimico-judiciare

5.1. Să efectueze cercetări chimico-judiciare generale și speciale ale probelor.

5.2. Să efectueze analiza urgentă de laborator expres pentru determinarea atât a cauzelor, gravității intoxicațiilor acute cât și determinarea stupefiantelor, narcotizantelor pentru evidențierea și diagnosticarea narcomaniei și toxicomaniei.

5.3. Să depisteze substanțele toxice și metaboliții lor în lichide biologice, țesuturi, apă, produse alimentare, medicamente, etc.

5.3. Să documenteze rezultatele expertizei chimico-judiciare, să prezinte concluziile și să perfecteze actele buletinelor de analiză chimico-judiciare.

6. Analiza merceologică a produselor de uz medicinal și farmaceutic de la producător până la consumator la toate etapele de promovare

6.1. Să efectueze recepționarea de la producător a mărfurilor de larg consum, produselor, din sortimentul farmaceutic după calitatea și cantitatea producției tehnico-industriale,

6.2. Să efectueze analiza merceologică a materialelor de pansament, obiectelor de îngrijire a bolnavilor, de sanitarie și igienă, instrumentelor medicale, a apelor minerale, mărfurilor farmaceutice în ambalaj de transport și după aspectul exterior.

6.3. Să efectueze clasificarea merceologică și codificarea produselor medicale și farmaceutice.

7. Determinarea resursele plantelor medicinale, organizarea folosirii raționale și ocrotirea plantelor medicinale în regiunea economică, colectarea plantelor medicinale, educația ecologică a populației

7.1. Să organizeze și să efectueze colectarea produselor vegetale, reieșind din utilizarea rațională a resurselor de plante medicinale:

- să determine plantele medicinale și produsul vegetal după semnele exterioare;
- să stabilească resursele de plante medicinale spontane;
- să efectueze prelucrarea statistică a rezultatelor investigațiilor, să determine cantitatea resurselor de plante medicinale, să elaboreze harta arealului de plante medicinale;
- să întocmească planurile de colectare a plantelor medicinale;
- să organizeze și să efectueze activitatea de prelucrare, colectare, uscare, standardizare, ambalare, transportare și păstrare a produselor vegetale;
- să coordoneze activitatea organizațiilor de colectare a plantelor medicinale;
- să efectueze munca de educație ecologică a populației.

7.2. Să efectueze primirea produsului vegetal de la populație și organizații de colectare.

7.3. Să efectueze analiza identității și calității produsului vegetal în condiții de farmacie și laborator de control.

7.4. Să efectueze eliberarea medicamentelor de origine vegetală.

8. Rezolvarea problemelor de folosire rațională (efectivă și inofensivă) a preparatelor medicamentoase.

8.1. Să determine apartenența preparatelor la anumite grupe farmacoterapeutice, farmacologice și chimice, analogii farmacoterapeutici, chimici și posibilitatea înlocuirii unui remediu cu altul. Să posede clasificarea ATC a medicamentelor.

8.2. Să stabilească grupele de medicamente utilizate în tratamentul anumitor boli, reieșind din efectul farmacologic și mecanismul de acțiune.

8.3. Să efectueze analiza farmacologică și corijarea rețetelor, reieșind din dozele unitare, zilnice și pentru un curs de tratament, ținând cont de vârstă, gen, graviditate, timpul administrării și caracterul alimentelor.

8.4. Să consulte medicii, farmaciștii, bolnavii cu privire la modul și timpul administrării preparatelor medicamentoase reieșind din suportarea individuală și folosirea concomitentă a mai multor preparate.

9. Acordarea primului ajutor medical.

9.1. Să poată acorda primul ajutor bolnavilor în caz de leșin, colaps, șoc, comă, viroze acute, acces epileptic, astm bronșic, stenocardie, criză hipertonică, apnee, tahicardie, degerare, intoxicație, înec, mușcătură de insecte și de animale, hipertermie, hipotermie, pneumotorax, hemoragie, traume, fracturi.

9.2. Să efectueze următoarele manipulații: respirație artificială, masajul indirect al inimii, oprirea hemoragiilor externe, prelucrarea și pansamentul rănilor, spălarea stomacului și intestinelor, imobilizarea, înlăturarea particulelor exogene din ochi, injecții intramusculare și intravenoase.

10. Respectarea normelor de etică și deontologie, la prepararea, analiza, păstrarea, transportarea și eliberarea remediilor medicamentoase populației, instituțiilor medicale.

11. Studiarea individuală a literaturii didactice, științifice, normative și de informare.

Să selecteze, analizeze și să contribuie ca literatura de specialitate să ajute la rezolvare problemelor profesionale, în mod operativ și comodă pentru utilizare (scheme, grafice, algoritmi, tabele etc.).

12. Efectuarea cercetărilor științifice în domeniul farmaciei.

Să realizeze sinteză analitică a literaturii, să formuleze scopul, problematica cercetărilor, ipoteza de lucru, să planifice, să experimenteze, să prelucreze statistica rezultatelor, să poată susține o discuție; să tragă concluzii și propuneri.

13. Activitatea pedagogică.

Instruirea profesională să aibă la bază realizarea unei teme concrete, probleme importante;

- să stabilească scopul și problemele instruirii;
- să determine formele optimale de instruire (prelegeri, convorbiri, seminare, lucrări practice, jocuri de afaceri, testări, etc.).
- să pregătească registrul materialelor metodice de pentru procesul de învățământ;
- să pregătească problemele pentru lucrul de sinestătător al ascultătorilor;
- să asigure dirijarea lucrului de sine stătător al ascultătorilor;
- să aleagă formele optimale de control al instruirii.

NOMENCLATURA SPECIALITĂȚILOR FARMACEUTICE

I. Specialiști cu studii farmaceutice superioare:

- a) cu studii universitare
  - 1. Farmacist (de profil general)

- b) cu studii postuniversitare (absolvenți ai rezidentiatului)
  - 1. Farmacist - tehnolog
  - 2. Farmacist - clinician
  - 3. Farmacist - analitician
  - 4. Farmacist - manager

II. Specialiști cu studii farmaceutice medii:

- 1. Laborant-farmacist

**Șeful direcției principale resurse umane, instituții
de învățământ, dezvoltare socială și relații externe
a M.S. al R.M.**

B. Goroșenco

NOMENCLATURA POSTURILOR FARMACEUTICE

I. Cu studii farmaceutice superioare

1. Farmacist - diriginte
2. Farmacist - diriginte adjunct
3. Șef de secție
4. Șef de secție adjunct
5. Farmacist
6. Farmacist - tehnolog
7. Farmacist - clinician
8. Farmacist - analitician
9. Farmacist - expert
10. Farmacist - inspector
11. Șef al filialei

II. Cu studii farmaceutice medii speciale

1. Laborant farmacist
2. Șef al filialei

**Șeful direcției principale resurse umane, instituții
de învățământ, dezvoltare socială și relații externe
a M.S. al R.M.**

B. Goroșenco

REGULAMENT TIP **despre farmacist-diriginte al unității farmaceutice**

1. Postul de farmacist-diriginte al unității farmaceutice, indiferent de subordonarea ei și tipul de proprietate în baza cărei activează, se suplinează de către specialist cu studii farmaceutice superioare.

2. Încadrarea și eliberarea din funcție a farmacistului-diriginte se efectuează, în conformitate cu legislația în vigoare, de către conducătorul instanței superioare de subordonare sau de către fondatorul întreprinderii farmaceutice. În cazurile prevăzute de legislație, instanța superioară sau fondatorul întreprinderii farmaceutice încheie cu farmacistul-diriginte, numit în post, un contract de responsabilitate materială asupra valorilor materiale încredințate.

3. Farmacistul-diriginte dirijează unitatea farmaceutică în baza conducerii unice și răspunde de activitatea economico-financiară, administrativă, gospodărească și organizarea asistenței cu medicamente a populației și instituțiilor sanitare. El se conduce în activitatea sa de legislația în vigoare, prezentul regulament, statutul unității farmaceutice respective, documentația tehnico-normativă la medicamente și articole de uz medical, ordinele și alte acte normative aprobate de Ministerul Sănătății al Republicii Moldova precum și de regulamentul de ordine interioară a unității farmaceutice. În ordinea stabilită, el încheie contracte și prezintă unitatea farmaceutică în organele de stat, obștești și alte organe, instituții, întreprinderi și organizații.

4. Farmacistul-diriginte este obligat să asigure:

4.1 Asistența oportună și calitativă cu medicamente a populației și instituțiilor sanitare;

4.2 Organizarea activității unității farmaceutice subordonate pentru primirea comenzilor, prepararea, controlul calității și realizarea medicamentelor;

4.3 Aprovizionarea sistematică cu medicamente, produse parafarmaceutice și inventar a unității farmaceutice;

4.4 Prezența întregului sortiment de medicamente și produse parafarmaceutice în unitatea farmaceutică pe care o conduce, în limitele nomenclatorului aprobat, respectarea regulilor de realizare și eliberare a medicamentelor în conformitate cu regulamentele în vigoare;

4.5 Informarea sistematică și oportună a conducătorilor și medicilor instituțiilor sanitare despre medicamente, cazurile de încălcare a regulilor de prescriere și administrare a medicamentelor, precum și conlucrarea cu personalul instituțiilor sanitare vizând consumul rațional al medicamentelor;

4.6 Respectarea prevederilor Contractului colectiv de muncă, normelor de protecție a muncii, tehnicii securității și securității incendiare, regimului sanitar;

4.7 Organizarea recepționării calitative și cantitative și a condițiilor de păstrare a medicamentelor și produselor parafarmaceutice în strictă corespundere cu proprietățile lor și cerințele Farmacopeei de Stat, ordinelor și altor acte normative ale M.S. al R.M.;

4.8 Integritatea valorilor materiale și bănești din întreprinderea pe care o conduce;

4.9 Acordarea primului ajutor premedical în cazuri de urgență;

4.10 Controlul asupra lucrărilor legate de construcția, reconstrucția și reparația capitală a fondurilor fixe în conformitate cu documentația tehnică;

4.11 Controlul asupra utilizării raționale a utilajului și inventarului, stării lor curente și reparației oportune;

4.12 Selectarea, amplasarea și utilizarea rațională a cadrelor, educația și organizarea perfecționării lor;

4.13 Evidența și gestiunea prevăzute de normativele în vigoare;

- 4.14 Lucrul de iluminare sanitară în rândurile populației;
  - 4.15 Organizarea colectării plantelor medicinale;
  - 4.16 Familiarizarea personalului unității farmaceutice cu ordinele, instrucțiunile, regulamentele și alte documente ce se referă la activitatea farmaceutică și a unității farmaceutice;
  - 4.17 Respectarea normelor de etică profesională și să contribuie la prosperarea profesiei de farmacist;
  - 4.18 Organizarea instruirii practice a studenților-farmacisti, repartizați de instituțiile de învățământ în unitatea farmaceutică.
- 5. Farmacistul-diriginte, în ordinea stabilită:
    - 5.1 Încadrează și eliberează din funcție lucrătorii unității farmaceutice;
    - 5.2 Încheie cu angajații Contract colectiv de muncă.
    - 5.3 În cazurile prevăzute de legislație încheie contracte despre responsabilitatea materială cu lucrătorii angajați;
    - 5.4 Aprobă graficul de prezență la lucru;
  - 6. În caz de necesitate farmacistul-diriginte îndeplinește funcțiile prevăzute pentru farmacist sau pentru șef de secție a unității farmaceutice.
  - 7. Farmacistul diriginte este obligat să-și ridice sistematic nivelul său de cunoștințe profesionale, să aplice în lucrul său metode progresiste de organizare a activității unității farmaceutice pe care o conduce.

**Șeful Direcției Farmacie
și Tehnică Medicală**

V.BULIGA

REGULAMENT TIP
despre farmacist-diriginte adjunct al unității farmaceutice

1. Postul de farmacist-diriginte adjunct al unității farmaceutice, indiferent de subordonarea ei, se suplinează de către specialist cu studii farmaceutice superioare.

2. Încadrarea și eliberarea din funcție a farmacistului-diriginte adjunct se efectuează, în conformitate cu legislația în vigoare, de către farmacistul-diriginte cu consimțământul instanței superioare de subordonare sau a fondatorului unității farmaceutice. În cazurile prevăzute de legislație, instanța superioară sau fondatorul unității farmaceutice încheie cu farmacistul diriginte-adjunct, numit în post, un contract de responsabilitate materială asupra valorilor materiale încredințate.

3. Farmacistul-diriginte adjunct se subordonează nemijlocit farmacistului-diriginte al unității farmaceutice, iar în cazul absenței lui, precum și în alte cazuri prevăzute de regulamentele în vigoare, îndeplinește obligațiunile farmacistului-diriginte.

4. Farmacistul-diriginte adjunct se conduce în activitatea sa de legislația în vigoare, regulamentul despre farmacist-diriginte, statutul întreprinderii farmaceutice respective, documentația tehnico-normativă la medicamente și articole de uz medical, ordinele și alte acte normative aprobate de Ministerul Sănătății al Republicii Moldova și de regulamentul de ordine interioară a unității farmaceutice. El își organizează lucrul și poartă răspundere în conformitate cu distribuirea concretă a atribuțiilor de funcție între el și farmacist-diriginte, prevăzută printr-un ordin pe întreprindere.

5. În caz de necesitate farmacistul-diriginte adjunct îndeplinește funcțiile prevăzute pentru farmacist, șef de secție sau șef de secție adjunct al întreprinderii farmaceutice.

6. Farmacistul diriginte adjunct este obligat să-și ridice sistematic nivelul său de cunoștințe profesionale, să aplice în lucrul său metode progresiste de organizare a asistenței cu medicamente.

**Șeful Direcției Farmacie
și Tehnică Medicală**

V.BULIGA

REGULAMENT TIP

despre șef de secție al unității farmaceutice

1. Postul de șef de secție al unității farmaceutice, indiferent de subordonarea ei, se suplinează de către specialiști cu studii farmaceutice superioare.

Obligațiunile, prevăzute în prezentul regulament pot fi atribuite farmacistului-diriginte, farmacistului-diriginte adjunct sau farmacistului, în cazurile când ei îndeplinesc funcțiile de șef de secție.

2. Încadrarea și eliberarea din funcție a șefului de secție sau atribuirea funcțiilor șefului de secție altor specialiști se efectuează, în conformitate cu legislația în vigoare, de către farmacistul-diriginte al întreprinderii farmaceutice. În cazurile prevăzute de legislație, cu șeful de secție, numit în post, se încheie un contract de responsabilitate materială asupra valorilor materiale încredințate.

3. Șeful de secție se conduce în activitatea sa de legislația în vigoare, prezentul regulament, documentația tehnico-normativă la medicamente și articole de uz medical, ordinele și alte acte normative aprobate de Ministerul Sănătății al Republicii Moldova, precum și de regulamentul de ordine interioară a întreprinderii farmaceutice.

4. Șeful de secție se subordonează nemijlocit farmacistului-diriginte sau farmacistului-diriginte adjunct.

5. Șeful de secție e obligat:

5.1 Să organizeze lucrul secției pentru asigurarea populației, instituțiilor sanitare, altor unități farmaceutice cu medicamente și produse parafarmaceutice, prevăzute pentru eliberare din secție;

5.2 Să controleze și să asigure prezența în secție a întregului sortiment de medicamente și produse parafarmaceutice conform nomenclatorului aprobat;

5.3 Să respecte regulile de realizare și eliberare din secție a medicamentelor și produselor parafarmaceutice populației, instituțiilor sanitare, altor unități farmaceutice;

5.4 Să asigure păstrarea medicamentelor și produselor parafarmaceutice în strictă conformitate cu proprietățile lor și cerințele Farmacopeei de Stat, ordinelor și altor acte normative aprobate de M.S. al R.M.;

5.5 Să asigure respectarea regimului sanitar în secție, normelor de protecție a muncii, tehnicii securității și securității antiincendiară;

5.6 Să ducă evidența valorilor materiale în conformitate cu regulamentele în vigoare și să prezinte dările de seamă stabilite pentru secție;

5.7 Să asigure condiții inofensive de muncă a personalului secției;

5.8 Să creeze condiții necesare pentru asigurarea integrității valorilor materiale în secție;

5.9 Să aducă la cunoștința personalului secției ordinele, instrucțiunile, regulamentele și alte documente, ce reglementează activitatea farmaceutică, activitatea întreprinderii farmaceutice și secției;

5.10 Să introducă în practică noi metode de preparare, control al calității și asistenței cu medicamente a populației și instituțiilor sanitare;

5.11 Să țină legături strânse cu lucrătorii medicali în scopul utilizării corecte și raționale a medicamentelor și produselor parafarmaceutice;

6. Șeful de secție e obligat să acorde primul ajutor premedical în cazuri de urgență.

7. În caz de necesitate, la indicația farmacistului diriginte, șeful secției îndeplinește și alte funcții ce corespund activității farmaceutice și nivelului său de calificare.

8. Șeful de secție este obligat să-și ridice sistematic nivelul său de cunoștințe profesionale, să transmită cunoștințele și practica sa de activitate farmaceutică, principiile deontologiei medicale și farmaceutice personalului secției.

**Șeful Direcției Farmacie
și Tehnică Medicală**

V.BULIGA

REGULAMENT TIP **despre șef de secție adjunct al unității farmaceutice**

1. Postul de șef de secție adjunct al unității farmaceutice, indiferent de subordonarea ei, se suplinează de către specialiști cu studii farmaceutice superioare.

Obligațiunile, prevăzute în prezentul regulament pot fi atribuite farmacistului-diriginte adjunct sau farmacistului, în cazurile când ei îndeplinesc funcțiile de șef de secție adjunct.

2. Încadrarea și eliberarea din funcție a șefului de secție adjunct sau atribuirea funcțiilor șefului de secție adjunct altor specialiști se efectuează, în conformitate cu legislația în vigoare, de către farmacistul-diriginte al unității farmaceutice. În cazurile prevăzute de legislație, cu șeful de secție adjunct, numit în post, se încheie un contract de responsabilitate materială asupra valorilor materiale încredințate.

3. Șeful de secție adjunct se subordonează nemijlocit șefului de secție și în caz, când ultimul lipsește, îndeplinește toate funcțiile prevăzute de Regulamentul despre șef de secție a unității farmaceutice.

4. Șeful de secție adjunct se conduce în activitatea sa de legislația în vigoare, regulamentul despre șef de secție, ordinele și alte acte normative aprobate de Ministerul Sănătății al Republicii Moldova precum și de regulamentul de ordine interioară a întreprinderii farmaceutice. El își organizează lucrul și poartă răspundere în conformitate cu distribuția concretă a atribuțiilor de funcție între el și șeful de secție, prevăzută printr-un ordin pe unitatea farmaceutică.

5. În caz de necesitate, la indicația farmacistului diriginte sau șefului de secție, șeful de secție adjunct îndeplinește și alte funcții ce corespund activității farmaceutice și nivelului său de calificare.

6. Șeful de secție adjunct este obligat să-și ridice sistematic nivelul său de cunoștințe profesionale, să transmită cunoștințele și practica sa de activitate farmaceutică, principiile deontologiei medicale și farmaceutice, personalului secției.

**Șeful Direcției Farmacie
și Tehnică Medicală**

V.BULIGA

REGULAMENT TIP despre farmacist

1. Postul de farmacist, în toate unitățile farmaceutice indiferent de subordonare, se suplinează de către specialiști cu studii farmaceutice superioare.

2. Încadrarea și eliberarea din funcție a farmacistului se efectuează de către farmacistul-diriginte al unității farmaceutice, în conformitate cu legislația în vigoare.

3. În activitatea sa farmacistul se conduce de legislația în vigoare, prezentul regulament, documentația tehnico-normativă la medicamente și produse parafarmaceutice, ordinele și actele normative aprobate de Ministerul Sănătății al Republicii Moldova și de regulamentul de ordine interioară a unității farmaceutice.

4. Subordonarea nemijlocită a farmacistului se determină de către farmacistul-diriginte al unității farmaceutice.

5. Farmacistul este obligat:

5.1 Să primească rețetele și bonurile de comandă, să verifice definitivarea lor, compatibilitatea ingredientilor și corespunderea dozelor prescrise vârstei bolnavului, să aprecieze corect prețurile medicamentelor, să aducă la cunoștința administrației despre toate cazurile de încălcare de către medici a regulilor de prescriere a medicamentelor;

5.2 Să prepare medicamente, inclusiv în stoc, concentrate și semifabricate, respectând toate regulile prevăzute în ordinele și actele normative aprobate de Ministerul Sănătății al R.M.

5.3 Să aplice toate felurile de control farmaceutic intern asupra medicamentelor preparate, concentratelor, semifabricatelor, preparatelor ușor alterabile și nestabile, apei purificate;

5.4 Să posede și să aplice în practică metodele chimice și fizico-chimice de analiză în conformitate cu cerințele documentației tehnico-normative;

5.5 Să respecte, iar în caz de necesitate să dea consultații necesare, privind, regulile de păstrare a medicamentelor în strictă corespundere cu proprietățile lor și cerințele Farmacopeei de Stat, ordinelor și actelor normative ale M.S. al R.M.

5.6 Să elibereze medicamentele, respectând cerințele ordinelor și actelor normative ale M.S. al R.M.; să completeze comenzile secțiilor și instituțiilor și să efectueze eliberarea lor; la eliberarea medicamentelor magistrale să verifice definitivarea formei medicamentoase, corespunderea numărului medicamentului, numelui bolnavului și dozelor vârstei lui, să semneze rețeta, să explice bolnavului modul de administrare și de păstrare a medicamentelor în condițiile casnice;

5.7 Să cântărească și să elibereze preparatele din lista "A" și stupefiantele, necesare în procesul de producție laborantului farmacist;

5.8 Să conducă cu activitatea și să repartizeze lucrul între laboranți - farmaciști și să primească lucrul efectuat de ei, să consulte, în caz de necesitate în problemele de preparare, definitivare, eliberare, păstrare a medicamentelor, termenii de valabilitate a lor.

5.9 Să aducă la cunoștința conducerii secției sau unității farmaceutice despre toate cazurile de erori sau rebut și să ee măsuri privind înlăturarea și omiterea lor;

5.10 Să informeze conducerea unității farmaceutice despre refuzurile de medicamente, să completeze din timp rezervele de medicamente în secție, să participe la determinarea necesarului în medicamente și la întocmirea comenzilor;

5.11 Să efectueze recepția medicamentelor de la furnizori și să controleze repartizarea lor corectă la locurile de păstrare;

5.12 Să controleze respectarea regimului sanitar în toate încăperile secției (întreprinderii);

6. Farmacistul e obligat să acorde primul ajutor premedical în cazuri de urgență.
7. În caz de necesitate, la indicația farmacistului diriginte, farmacistul îndeplinește și alte funcții ce corespund activității farmaceutice și nivelului său de calificare.
8. Farmacistul are dreptul:
  - 8.1 Să acorde medicilor în caz de necesitate informație despre medicamente, modul de administrare, regulile de păstrare, proprietățile lor și altă informație;
  - 8.2 La indicația farmacistului-diriginte sau farmacistului-diriginte adjunct al unității farmaceutice să efectueze controlul asupra regulilor de păstrare și utilizare a medicamentelor în instituțiile sanitare, acordând o deosebită atenție medicamentelor puternic active, toxice și stupefiante;
  - 8.3 Să facă, în ordinea stabilită, propuneri ce țin de competența sa, precum și în chestiunile ce vizează asistența cu medicamente a populației și instituțiilor sanitare, inclusiv interzicerea eliberării medicamentelor necalitative;
9. Farmacistul poartă răspundere despre corectitudinea întocmirii documentației, primirea rețetelor și comenzilor, aplicarea prețurilor, eliberarea corectă și oportună a medicamentelor, pentru lucrul îndeplinit la indicația sa de către laboranți-farmacisti și divizatori.
10. În cazurile prevăzute de regulamentele în vigoare farmacistul poate suplini funcțiile de șef de secție sau șef de secție adjunct.
11. Farmacistul este obligat să-și ridice sistematic nivelul său de cunoștințe profesionale, să aplice în lucrul său metode progresiste de asistență cu medicamente a populației.

**Șeful Direcției Farmacie
și Tehnică Medicală**

V.BULIGA

REGULAMENT TIP despre farmacist-clinician

1. Funcția de farmacist-clinician este suplinită de specialist cu studii farmaceutice superioare. În Republica Moldova farmacistul-clinician se pregătește pe bază de concurs prin rezidențiat la specialitatea "Farmacia clinică".

2. Încadrarea și eliberarea farmacistului-clinician se efectuează de către medicul-șef al instituției sanitare în conformitate cu legislația în vigoare.

3. În activitatea sa farmacistul-clinician se conduce de legislația în vigoare, prezentul regulament, ordinele și documentele normative aprobate de Ministerul Sănătății.

4. Farmacistul-clinician se subordonează nemijlocit conducătorului unității medicale sau farmaceutice sau altei persoane la indicația lui.

5. Farmacistul-clinician este obligat:

5.1 Să consulte medicii în următoarele domenii:

- a) prescrierea medicamentelor conform indicațiilor corespunzătoare, având în vedere contraindicațiile, reacțiile adverse, incompatibilitățile posibile etc.;
- b) stabilirea dozelor pentru bolnavi în corespundere cu vârsta, starea organismului, particularitățile farmacogenetice etc.;
- c) alegerea terapiei medicamentoase optimale, ținând cont de arsenalul medicamentelor în farmacie, instituția sanitară și având în vedere accesibilitatea lor fizică și economică;
- d) elaborarea prescripțiilor și prepararea componentelor optimale a soluțiilor pentru administrare parenterală.

5.2 Să exercite activitate informațională în rândurile medicilor și farmaciștilor:

- a) să studieze necesarul de informație despre medicamente pentru medici și farmaciști;
- b) să exercite activitate informațională în domeniul medicamentelor și al activității farmaceutice;
- c) să efectueze activitate de promovare a medicamentelor noi, sistematic să întocmească și să prezinte organelor respective "fișele informaționale";
- d) să informeze medicii și farmaciștii despre starea și perspectivele aprovizionării cu medicamente;
- e) să întreprindă măsuri în vederea preîntâmpinării erorilor comise de medici la prescrierea medicamentelor.

5.3 Să asigure utilizarea rațională a medicamentelor:

- a) să explice bolnavilor regulile de administrare a medicamentelor în raport cu alimentele, numărul de prize, comportamentul în cazul efectelor adverse, păstrarea în condiții casnice etc.;
- b) în baza evidenței efectului medicamentelor, în caz de necesitate, în comun cu medicul, să efectueze corecții în tratamentul medicamentos al bolnavilor;
- c) să explice regulile de comportament cu articolele pentru îngrijirea bolnavilor, inhalatoarele, aparatele fizioterapeutice portative și alte articolele medicale;
- d) să efectueze în permanență lucrul de iluminare sanitară.

5.4 Să efectueze controlul asupra acțiunii medicamentelor:

- a) în scopul optimizării farmacoterapiei individuale să controleze nivelul substanțelor medicamentoase și a metaboliților lor în lichidele biologice;

- b) să urmărească decurgerea terapiei medicamentoase a bolnavilor de staționar, completând sistematic "fișele de prescripție" cu datele respective;
  - c) să creeze baze de date pentru evidența evoluării farmacoterapiei, reacțiilor adverse, complicațiilor depistate la bolnavii de staționar;
- 5.5 Să studieze consumul și să determine necesarul de medicamente:
- a) în comun cu medicii să elaboreze strategii, tactici și standarde de tratament;
  - b) să efectueze analiza consumului și să determine necesarul de medicamente pentru instituțiile sanitare și pentru asigurarea bolnavilor de ambulator prin intermediul farmaciilor de acces public;
  - c) să participe în activitatea grupelor de farmacovigilență și comitetele farmacoterapeutice ale instituțiilor curativ-profilactice.
- 5.6 Să organizeze instruirea personalului medical și farmaceutic din unitățile sanitare în problemele:
- a) eliberării și administrării medicamentelor;
  - b) păstrării corecte și evidenței medicamentelor;
  - c) respectării principiilor deontologice în relațiile cu pacienții.
- 5.7 Sistematic să-și ridice nivelul cunoștințelor farmaceutice, farmacoterapeutice și medicale:
- a) să participe în crearea și completarea sistematică a fondurilor de informație despre medicamente;
  - b) sistematic să-și ridice nivelul de calificare profesională prin autoinstruire și reciclare periodică;
  - c) să introducă forme progresive de organizare a lucrului cu bolnavii și populația;
  - d) să participe la seminare, conferințe, simpozioane, alte foruri ale medicilor și farmaciștilor, dedicate terapiei medicamentoase și organizării asistenței medicale și farmaceutice.
6. Farmacistul-clinician este responsabil pentru:
- 6.1. Calitatea tratamentului medicamentos al bolnavilor în staționar.
- 6.2. Organizarea asistenței farmaceutice bolnavilor și populației reieșind din sortimentul de medicamente disponibile.
- 6.3. Exactitatea rezultatelor analizelor, ce reflectă decurgerea tratamentului medicamentos al bolnavilor.
- 6.4. Îndeplinirea corectă a documentației, ce reflectă decurgerea tratamentului medicamentos al bolnavilor, inclusiv a "fișei medicamentoase".

**Șeful Direcției Farmacie
și Tehnică Medicală**

V.BULIGA

REGULAMENT TIP despre farmacist-tehnolog

1. Postul de farmacist-tehnolog, în toate unitățile farmaceutice indiferent de subordonare, se suplinează de către specialiști cu studii farmaceutice superioare.

2. Încadrarea și eliberarea din funcție a farmacistului-tehnolog se efectuează de către farmacistul-diriginte al întreprinderii farmaceutice, în conformitate cu legislația în vigoare.

3. În activitatea sa farmacistul-tehnolog se conduce de legislația în vigoare, prezentul regulament, documentația tehnico-normativă la medicamente și produse parafarmaceutice, ordinele și actele normative aprobate de Ministerul Sănătății al Republicii Moldova și de regulamentul de ordine interioară a unității farmaceutice.

4. Subordonarea nemijlocită a farmacistului-tehnolog se determină de către farmacistul-diriginte al unității farmaceutice.

5. Farmacistul este obligat:

5.1 Să prepare medicamente, respectând toate regulile prevăzute în documentele tehnice de normare, ordinele și actele normative aprobate de Ministerul Sănătății al R.M.

5.2 Să respecte, iar în caz de necesitate să dea consultații necesare, privind, regulile de păstrare a medicamentelor în strictă corespundere cu proprietățile lor și cerințele Farmacopee de Stat, ordinelor și actelor normative ale M.S. al R.M.

5.3 Să elibereze medicamentele, respectând cerințele ordinelor și actelor normative ale M.S. al R.M.; să completeze comenzile secțiilor și instituțiilor și să efectueze eliberarea lor; la eliberarea medicamentelor magistrale să verifice definitivarea formei medicamentoase, corespunderea numărului medicamentului, numelui bolnavului și dozelor vârstei lui, să semneze rețeta, să explice bolnavului modul de administrare și de păstrare a medicamentelor în condițiile casnice;

5.4 Să cântărească și să elibereze preparatele din lista "A" și stupefiantele, necesare în procesul de producție laborantului farmacist;

5.5 Să conducă cu lucrul și să repartizeze lucrul între laboranți - farmaciști și să primească lucrul efectuat de ei, să consulte în caz de necesitate pe întrebările de preparare, definitivare, eliberare, păstrare, termenii de valabilitate etc.

5.6 Să aducă la cunoștință conducerii secției sau unității farmaceutice despre toate cazurile de erori sau rebut și să ia măsuri privind înlăturarea și omiterea lor;

5.7 Să controleze respectarea regimului sanitar în toate încăperile secției de producere (unității farmaceutice);

6. Farmacistul e obligat să acorde primul ajutor premedical în cazuri de urgență.

7. În caz de necesitate, la indicația farmacistului diriginte, farmacistul-tehnolog îndeplinește și alte funcții ce corespund activității farmaceutice și nivelului său de calificare.

8. Farmacistul-tehnolog are dreptul:

8.1 Să acorde medicilor în caz de necesitate informație despre medicamente, modul de administrare, regulile de păstrare, proprietățile lor și altă informație;

8.2 La indicația farmacistului-diriginte sau farmacistului-diriginte adjunct al unității farmaceutice să efectueze controlul asupra regulilor de păstrare și utilizare a medicamentelor în instituțiile sanitare, acordând o deosebită atenție medicamentelor puternic active, toxice și stupefiante;

8.3 Să facă, în ordinea stabilită, propuneri ce țin de competența sa, precum și în chestiunile ce vizează prepararea medicamentelor industriale și magistrale;

9. Farmacistul-tehnolog poartă răspundere despre corectitudinea întocmirii documentației-tehnice de normare, referitor la prepararea medicamentelor, aplicarea prețurilor, eliberarea corectă și oportună a medicamentelor, pentru lucrul îndeplinit la indicația sa de către laboranți-farmacisti și divizatori.

10. În cazurile prevăzute de regulamentele în vigoare farmacistul poate suplini funcțiile de șef de secție sau șef de secție adjunct.

11. Farmacistul este obligat să-și ridice sistematic nivelul său de cunoștințe profesionale, să aplice în lucrul său metode progresiste de asistență cu medicamente a populației.

**Șeful Direcției Farmacie
și Tehnică Medicală**

V.BULIGA

REGULAMENT TIP despre farmacist analitician

1. Postul de farmacist analitician este suplinit de către specialiști cu studii farmaceutice superioare sau absolvenți ai rezidențiatului la specialitatea controlul medicamentului în toate întreprinderile farmaceutice, indiferent de subordonarea lor și forma de proprietate.

2. Încadrarea și eliberarea din funcție a farmacistului analitician se efectuează de către farmacistul-diriginte al întreprinderii farmaceutice, în conformitate cu legislația în vigoare.

3. Farmacistul - analitician se conduce în activitatea sa de legislația în vigoare, prezentul regulament, Farmacopeile și altă documentație tehnică de normare în vigoare, ordinele și actele normative aprobate de Ministerul Sănătății al Republicii Moldova precum și de regulamentul de ordine interioară a întreprinderii farmaceutice.

4. Farmacistului - analitician se subordonează nemijlocit farmacistului-diriginte al întreprinderii farmaceutice.

5. Farmacistul - analitician este obligat:

5.1 Să preleve probe pentru analiză și să efectueze controlul chimic și fizico-chimic deplin sau parțial a medicamentelor preparate în farmacii, concentratelor, semifabricatelor, preparatelor ușor alterabile și nestabile, apei purificate;

5.2 În condițiile Laboratorului de Stat pentru Controlul și Certificarea Medicamentelor să efectueze: controlul de Stat al calității loturilor de substanțe și preparate medicamentoase, drogurilor vegetale, preparatelor radiofarmaceutice, homeopatice, dietetice indigene și de import, în conformitate cu prevederile documentației tehnico-normative în vigoare; controlul preventiv, ulterior selectiv și de arbitraj a medicamentelor fabricate de întreprinderile și instituțiile farmaceutice din țară; evaluarea expertă a calității formelor medicamentoase extemporale; prepararea soluțiilor titrante, soluțiilor de reagenți chimici și indicatori; analiza microbiologică a medicamentelor indigene și de import și a formelor medicamentoase preparate extemporale;

5.3 Să posede toate metodele chimice, fizico-chimice și biologice de analiză în conformitate cu cerințele documentației tehnico-normative;

5.4 În caz de necesitate, să consulte pe întrebările de organizare a păstrării, tehnologiei de preparare și control al calității medicamentelor, regimului sanitar etc.;

5.5 În toate cazurile de depistare a erorilor să informeze farmacistul-diriginte sau farmacistul-diriginte adjunct și să ia măsuri pentru înlăturarea și omiterea lor;

6. Farmacistul - analitician e obligat să acorde primul ajutor premedical în cazuri de urgență.

7. Farmacistul - analitician are dreptul:

7.1 Să facă în ordinea stabilită, propuneri pe întrebările ce țin de competența sa și alte întrebări de organizare a asistenței cu medicamente, inclusiv de interzicere a eliberării din întreprinderile farmaceutice a medicamentelor necalitative;

7.2 În caz de necesitate, să trimită la analiză în ordinea stabilită, în Laboratorul de Stat pentru Controlul și Certificarea Medicamentelor, medicamentele preparate în farmacie.

8. Farmacistul - analitician e obligat să-și ridice sistematic nivelul cunoștințelor profesionale, să introducă în lucrul său metode progresiste de control al calității medicamentelor.

9. În întreprinderile farmaceutice, în care postul de farmacist - analitician este vacant sau nu este prevăzut în statele de personal, Obligațiunile prevăzute în prezentul regulament i se atribuie, printr-un ordin al farmacistului-diriginte, altui specialist cu studiile și calificarea respectivă.

**Șeful Direcției Farmacie
și Tehnică Medicală**

V.BULIGA

REGULAMENT TIP despre farmacist-inspector

1. Postul de farmacist-inspector se suplinează de către specialiști cu studii farmaceutice superioare cu o înaltă calificare profesională.
2. Încadrarea și eliberarea din funcție a farmacistului-inspector se efectuează de către directorul Institutului Național de Farmacie la recomandarea șefului Inspectoratului farmaceutic.
3. Farmacistul-inspector se subordonează nemijlocit șefului Inspectoratului.
4. Farmacistul-inspector se conduce în activitatea sa de legislația în vigoare, actele normative, dispozițiile și instrucțiunile Ministerului Sănătății și de prevederile regulamentului Inspectoratului de Stat Farmaceutic.
5. Farmacistului-inspector i se atribuie:
  - 5.1. Controlul asupra exercitării tuturor genurilor de activitate farmaceutică de către persoanele fizice și juridice care activează pe teritoriul Republicii Moldova, indiferent de forma de proprietate și subordonarea lor;
  - 5.2. Executarea controlului asupra corespunderii condițiilor pentru desfășurarea activităților farmaceutice normelor în vigoare;
  - 5.3. Evaluarea stării funcționalității încăperilor unităților farmaceutice și corespunderii lor regulilor și normelor de construcție în vigoare;
  - 5.4. Exercițarea controlului asupra respectării regulilor de securitate a muncii și antiincendiar;
  - 5.5. Verificarea disponibilului documentelor de constituire, autorizare, funcționare eliberate de Ministerul Sănătății și specificarea corespunderii localului genurilor de activitate farmaceutică.
  - 5.6. Controlul asupra respectării regulilor de achiziționare și furnizare a medicamentelor și produselor parafarmaceutice, în corespundere cu normele stabilite;
  - 5.7. Verificarea utilizării în practica farmaceutică a medicamentelor și produselor parafarmaceutice înregistrate sau autorizate de către Ministerul Sănătății în modul stabilit;
  - 5.8. Controlul asupra respectării normelor tehnologice, condițiilor tehnice, regulamentelor de producere a medicamentelor și altor documente tehnico-normative în vigoare;
  - 5.9. Exercițarea controlului asupra respectării termenelor de valabilitate a medicamentelor stocate și la momentul livrării lor către consumatori.
  - 5.10. Verificarea prezenței sortimentului obligatoriu de medicamente și produse parafarmaceutice, precum și a certificatelor de calitate;
  - 5.11. Controlul desfășurării activității specifice; de recepție, evidență, păstrare și livrare a stupefiantelor, preparatelor toxice și psihotrope în conformitate cu prevederile legislației și actelor normative în vigoare;
  - 5.12. Verificarea respectării disciplinei formării și aplicării prețurilor la medicamente și produsele parafarmaceutice;
  - 5.13. Controlul respectării principiilor eticii și deontologiei farmaceutice în relațiile farmacist-bolnav, specialist-consumator;
  - 5.14. Întocmirea actelor de verificare și controlul complex sau cu un scop determinat a unităților farmaceutice.
6. Farmacistul inspector reprezintă Ministerul Sănătății în organele de stat și în organele obștești, în problemele ce țin de activitatea farmaceutică.
7. Farmacistul-inspector este obligat să respecte normele de etică profesională și să contribuie la prosperarea profesiei de farmacist.

8. Farmacistul-inspector este obligat să-și ridice sistematic nivelul său de cunoștințe profesionale, să manifeste inițiativă și ingeniozitate în exercitarea funcției ce îi revine.

**Șeful Direcției Farmacie
și Tehnică Medicală**

V.BULIGA

REGULAMENT TIP despre șef al filialei unității farmaceutice

1. Postul de șef al filialei unității farmaceutice, se suplinează de către specialiști cu studii farmaceutice. În filialele de categoria II a farmaciilor publice postul de șef al filialei este suplinit de către unul din colaboratorii punctului medical, specialist cu studii medicale, pe lângă care activează filiala.

2. Încadrarea și eliberarea din funcție a șefului filialei se efectuează de către farmacistul diriginte al unității farmaceutice, fondatoare a filialei, în conformitate cu legislația în vigoare. În cazurile prevăzute de legislație, farmacistul diriginte încheie cu șeful filialei numit în post, un contract de responsabilitate materială asupra valorilor materiale încredințate.

3. Șeful filialei:

3.1 Conduce cu activitatea și organizează lucrul filialei și poartă răspundere de starea ei, nemijlocit eliberează populației medicamente și articole de uz medical;

3.2 În activitatea sa se conduce de legislația în vigoare, prezentul regulament, Farmacopeea de Stat, ordinele și actele normative aprobate de Ministerul Sănătății al Republicii Moldova, dispozițiile farmacistului diriginte și de Regulamentul de ordine interioară al activității de muncă.

4. Șeful filialei e obligat să asigure:

4.1 Asistența oportună cu medicamente a populației;

4.2 Prezența întregului sortiment de medicamente și produse parafarmaceutice în limitele normativelor stabilite;

4.3 Respectarea regulilor de eliberare a medicamentelor;

4.4 Respectarea regimului sanitar în filială;

4.5 Păstrarea medicamentelor și articolelor de uz medical în strictă corespundere cu proprietățile lor, cerințele Farmacopeei de Stat, ordinelor și altor acte normative aprobate de M.S. al R.M.;

4.6 Acordarea primului ajutor premedical în cazuri de urgență;

4.7 Lucrul de iluminare sanitară în rândurile populației;

6. Șeful filialei nemijlocit îndeplinește lucrul de evidență și gestiune despre activitatea filialei.

7. Șeful filialei e obligat să-și ridice sistematic nivelul cunoștințelor profesionale, să introducă în lucrul său metode progresiste de asistență cu medicamente a populației.

**Șeful Direcției Farmacie
și Tehnică Medicală**

V.BULIGA

REGULAMENT TIP despre laborant-farmacist

1. Postul de laborant-farmacist în toate unitățile farmaceutice, indiferent de subordonare, se suplinează de specialiști cu studii farmaceutice medii.

2. Încadrarea și eliberarea din funcție a laborantului-farmacist se efectuează de către farmacistul-diriginte al unității farmaceutice, în conformitate cu legislația în vigoare.

3. Laborantul-farmacist se conduce în activitatea sa de legislația în vigoare, prezentul regulament, documentația tehnico-normativă la medicamente și produse parafarmaceutice, ordinele și actele normative aprobate de Ministerul Sănătății al Republicii Moldova și de regulamentul de ordine interioară a unității farmaceutice.

4. Subordonarea nemijlocită a laborantului-farmacist se determină de către farmacistul-diriginte al unității farmaceutice.

5. Laborantul-farmacist este obligat:

5.1 Să prepare medicamente conform rețetelor magistrale și bonurilor de comandă a instituției sanitare;

5.2 Să asigure păstrarea și completarea comenzilor pentru medicamente în conformitate cu proprietățile lor fizico-chimice;

5.3 Să participe la realizarea măsurilor de ridicare a productivității muncii;

5.4 Să efectueze divizarea medicamentelor toxice și stupefiante în conformitate cu regulile în vigoare;

5.5 Să definitiveze medicamentele pentru eliberare;

5.6 Să elibereze divizatorilor medicamente pentru divizare; să consulte divizatorii vizând divizarea și definitivarea medicamentelor;

5.7 Să participe la recepționarea și depozitarea medicamentelor.

5.8 Să efectueze eliberarea medicamentelor pentru care este stabilit modul de eliberare fără rețetă precum și a articolelor parafarmaceutice;

5.9 Să respecte regimul sanitar la locul de lucru;

5.10 Să acorde primul ajutor premedical în cazuri de urgență.

5.11. Să posede îndeletniciri practice de utilizare în activitatea sa a dispozitivelor de măsurare, a aparatelor și mijloacelor de mini-mecanizare.

6. În caz de necesitate, la indicația farmacistului diriginte, laborantul farmacist îndeplinește și alte funcții ce corespund activității farmaceutice și nivelului său de calificare.

7. În procesul de preparare a medicamentelor substanțele toxice și stupefiante laborantul-farmacist le primește de la șeful de secție, șeful de secție adjunct sau de la farmacist cântărite și le folosește imediat pentru prepararea formei medicamentoase.

8. Laborantul-farmacist poartă răspundere de calitatea lucrului efectuat, precum și de calitatea lucrului efectuat de divizatori la indicația sa.

9. Laborantul-farmacist e obligat să-și ridice sistematic nivelul său de cunoștințe și calificare, să aplice în activitatea sa realizările înaintate în domeniul tehnologiei medicamentelor, practica avansată în domeniul asistenței cu medicamente.

**Șeful Direcției Farmacie
și Tehnică Medicală**

V.BULIGA

**Recomandări privind modalitatea de suplینire
a posturilor farmaceutice de către specialiștii farmaciști**

Denumirea postului	Specialitățile cu care se recomandă suplینirea	Condiții suplimentare
Farmacist – diriginte	Farmacist - manager Farmacist - tehnolog Farmacist - analitician Farmacist	Categorie de calificare Vechime în muncă 5 ani *
Farmacist - diriginte adjunct	Farmacist - manager Farmacist - tehnolog Farmacist – analitician Farmacist – clinician Farmacist	Vechime în muncă 5 ani *
Șef de secție Șef de secție adjunct	Farmacist - manager Farmacist - tehnolog Farmacist	
Farmacist	Farmacist - manager Farmacist - tehnolog Farmacist - analitician Farmacist - clinician Farmacist	
Farmacist – tehnolog	Farmacist - tehnolog Farmacist	
Farmacist – clinician	Farmacist - clinician	
Farmacist – analitician	Farmacist - analitician Farmacist	
Farmacist – expert	Farmacist - analitician Farmacist - manager Farmacist - tehnolog Farmacist - clinician Farmacist	
Farmacist - inspector	Farmacist - manager Farmacist - tehnolog Farmacist - analitician Farmacist	
Șef al filialei	Farmacist – manager Farmacist Laborant farmacist	
Laborant farmacist	Laborant farmacist	

* Condiții stabilite pentru farmaciile urbane

**Șeful direcției principale resurse umane, instituții
de învățământ, dezvoltare socială și relații externe
a M.S. al R.M.**

B. Goroșenco

REGULAMENTUL cu privire la atestarea farmaciștilor

I. Dispoziții generale

1. Atestarea farmaciștilor specialiști se efectuează în scopul ridicării nivelului de pregătire teoretică și practică și responsabilității personale la îndeplinirea atribuțiilor de serviciu.

Atestarea se petrece pe o unica specialitate - farmacist.

2. Atestarea specialiștilor se efectuează pentru conferirea sau confirmarea (reatestarea) categoriei de calificare.

3. Atestarea se efectuează la dorința specialistului, luând în considerație pregătirea lui teoretică și activitatea practică. Reatestarea se efectuează la expirarea termenului pentru care este acordată (confirmată) categoria de calificare.

4. Sunt scutite de reatestarea ordinară femeile gravide ce se află în concediu de maternitate și mamele cu copii în vârstă de până la trei ani cu transferarea respectivă a termenului de reatestare.

5. Atestarea farmaciștilor se efectuează de către comisia republicană de atestare a farmaciștilor. Componenta comisiei se aprobă prin ordinul M.S. al R.M. În componența comisiei se includ colaboratori ai catedrelor de profil a facultății de farmacie a USMF "Nicolae Testemițanu", persoane cu funcții de conducere ale Ministerului Sănătății și Asociației Farmaciștilor, specialiști-farmaciști practicieni de înaltă calificare.

Comisia republicana de atestare a farmaciștilor este organul republican de apreciere a corespunderii specialistului postului ocupat, în cazurile solicitate de unitățile farmaceutice sau medicale pentru farmaciștii angajați.

Comisia de atestare prezintă Ministerului Sănătății informațiile stabilite despre lucrul efectuat. Procesele verbale și documentele în baza cărora se petrec atestarea se păstrează în ordinea stabilită la sediul permanent al comisiei de atestare indicat în ordinul de aprobare a ei.

6. Ședințele comisiei de atestare au loc de regulă o dată în trimestru. Graficul ședințelor se anunță cu două luni înainte de ziua petrecerii lor.

7. Rezultatele dezbaterilor în comisia de atestare se pun la vot. La vot trebuie să participe cel puțin 2/3 din componența aprobată a comisiei de atestare. Deciziile se determină cu majoritatea voturilor și se consemnează în procesul verbal al ședinței.

Hotărârile comisiei de atestare se aprobă prin ordinul Ministerului Sănătății.

8. Dacă farmacistul nu este de acord cu decizia comisiei de atestare el poate înainta o contestație la comisia centrală de atestare a Ministerului Sănătății în termen de o lună din ziua emiterii ordinului de aprobare a hotărârilor comisiei de atestare. Decizia comisiei centrale de atestare este definitivă.

9. Cheltuielile legate de deplasarea farmaciștilor la ședințele comisiei de atestare se retribue în ordinea stabilită pentru delegările de serviciu.

II. Organizarea atestării farmaciștilor pentru conferirea și confirmarea categoriei de calificare

10. Farmaciștii ce au intenții de a fi atestați pentru conferirea (confirmarea) categoriei de calificare, înaintează comisiei de atestare, cu o lună înainte de termenul anunțat pentru ședințe, o cerere la care anexează documentele prevăzute în anexa Nr.1.

11. La expirarea termenului atestării (reatestării) precedente specialiștii, care posedă categorii de calificare sunt obligați să treacă reatestarea ordinară. În cazul când specialistul nu prezintă din motive neîntemeiate documentele pentru reatestarea ordinară el este considerat ca specialist ce nu posedă categorie de calificare.

Atestarea în scopul majorării categoriei de calificare se admite numai după expirarea termenului de 5 ani de la conferirea categoriei curente.

12. Darea de seamă trebuie să conțină rezultatele activității specialistului pe parcursul ultimilor trei ani de lucru și să fie aprobată de către conducătorul unității farmaceutice. Dărilor de seamă a conducătorilor unităților farmaceutice trebuie să fie aprobate de Comitetul de coordonare a asociației raionale (municipale) a farmaciștilor și de Inspectoratul de Stat Farmaceutic.

Specialiștii, ce nu s-au ocupat cu activitatea farmaceutică un timp îndelungat din motive întemeiate (delegări de serviciu, concedii de îngrijire a copiilor de vârstă preșcolară etc.), vor fi supuși atestării numai peste un an după reluarea activității profesionale. În aceste cazuri darea de seamă trebuie să includă și rezultatele activității ultimilor doi ani precedenți întreruperii activității profesionale.

13. Darea de seamă trebuie să fie recenziată de către un farmacist specialist de înaltă calificare care activează în altă unitate farmaceutică, de către colaboratori din instituțiile de învățământ de profil farmaceutic sau din organele de dirijare a sistemului farmaceutic.

14. Calificarea specialiștilor poate fi apreciată cu trei categorii de calificare: a doua, întâi sau superioară. La conferirea categoriilor de calificare se recomandă de a păstra consecutivitatea indicată mai sus. Rezultatul atestării specialiștilor poate fi confirmarea categoriei pe care el o posedă, conferirea unei noi categorii de calificare, micșorarea sau privarea de categoria pe care o posedă specialistul precum și refuzul de a conferi o categorie de calificare.

15. Atestarea în scopul conferirii sau confirmării categoriei de calificare se petrece cu invitația specialistului la ședința comisiei de atestare.

16. Categoria a doua de calificare se conferă farmaciștilor cu o vechime în muncă pe specialitatea de atestare de cel puțin 5 ani, care au o pregătire profesională bună, cunosc metodele moderne de organizare a asistenței cu medicamente, a proceselor tehnologice de preparare a medicamentelor și a controlului farmaceutic intern, sistematic își ridică nivelul de calificare.

Farmaciștilor-specialiști, absolvenți ai rezidențiatului, li se poate conferi categoria a doua de calificare la expirarea unui an de activitate practică după absolvirea rezidențiatului.

17. Categoria întâi de calificare se conferă specialiștilor cu o vechime în muncă pe specialitatea de atestare de cel puțin 10 ani, ce au o experiență practică și pregătire profesională înaltă, cunosc și aplică în practică metodele moderne de organizare a asistenței cu medicamente, a proceselor tehnologice de preparare a medicamentelor și controlului farmaceutic intern, sistematic își ridică nivelul de calificare, iau parte activă la calificarea specialiștilor cu studii farmaceutice superioare și medii speciale, propagă cunoștințele sanitaro-igienice în rândurile populației.

18. Categoria superioară de calificare se conferă specialiștilor cu o vechime în muncă pe specialitatea de atestare de cel puțin 15 ani, ce au o înaltă pregătire profesională teoretică și practică în domeniul asistenței cu medicamente, preparării formelor medicamentoase și controlului farmaceutic intern, posedă la perfecție și aplică cu succes în practică realizările științei și practicei farmaceutice, metodele de organizare a muncii în condițiile de piață, folosesc tehnica de calcul și au rezultate bune în activitatea practică, posedă propuneri de raționalizare, sistematic își perfecționează nivelul de calificare, iau parte activă la calificarea specialiștilor cu studii farmaceutice superioare și medii speciale. Realizările specialiștilor trebuie să fie expuse în lucrări științifice și metodice, comunicări în presa periodică de specialitate.

19. Pentru fiecare specialist supus atestării se perfectează un dosar în care sunt incluse toate documentele în baza cărora s-a efectuat atestarea, Fișa de atestare (anexa Nr.2), avizele, recenziile și extrasele din procesele verbale ale ședințelor comisiei de atestare.

20. Specialiștilor atestați (reatestați) li se eliberează Adeverința despre conferirea (confirmarea) categoriei de calificare (anexa Nr. 3).

21. În cazul depistării unor neajunsuri esențiale în activitatea specialiștilor atestați la categorie organele de conducere ale sistemului farmaceutic, conducătorii unităților farmaceutice pot prezenta un demers comisiei de atestare, vizând retragerea categoriei de calificare, indiferent de termenul conferirii ei.

22. Specialiștii din aparatul de conducere a sistemului farmaceutic, colaboratorii științifici pe specialitățile farmaceutice, personalul didactico-pedagogic din sistemul învățământului farmaceutic, farmaciști de specialitate, farmaciștii ce activează în comitetele sindicale, au dreptul la atestare pentru conferirea categoriei de calificare în conformitate cu cerințele prezentului Regulament.

**Șeful direcției principale resurse umane, instituții
de învățământ, dezvoltare socială și relații externe
a M.S. al R.M.**

B. Goroșenco

**Lista documentelor, prezentate la atestarea
farmaciștilor, pentru conferirea și confirmarea
categoriilor de calificare**

1. Cerere pe numele președintelui comisiei de atestare
2. Fișa de atestare
3. Extras din carnetul de muncă
4. Copia diplomei
5. Copia certificatului de ridicare a calificării și perfecționării
6. Darea de seamă despre activitatea profesională pe ultimii trei ani
7. Aviz (recenzie) la darea de seamă
8. Adeverința despre conferirea categoriei de calificare în original (pentru cei ce posedă categorie de calificare)
9. Lista lucrărilor științifice și articolelor publicate.
10. Referința specialistului semnată de conducătorul unității farmaceutice.

Notă: Conducătorii unităților farmaceutice prezintă referință semnată de președintele Asociației raionale (municipale) sau republicane a farmaciștilor

**FIȘA DE ATESTARE
a farmacistului pentru conferirea (confirmarea)
categoriei de calificare**

1. Numele, Prenumele, Patronimicul _____

2. Anul nașterii _____ 3. Locul de muncă _____

4. Postul ocupat în momentul atestării _____

5. Studiile _____
(denumirea inst. de învățământ, facultatea, anul absolvirii)

6. Stagiul general de muncă în farmacie ___ ani. 7. Din ce an a început a lucra în postul dat _____

8. Categoria precedentă _____

9. Pe ce specialitate a trecut perfecționarea, specializarea sau alte forme de ridicare a calificării.
(când, unde, termenii):

_____
_____
_____
_____
_____

10. Gradul științific, titlul științific, distincții onorifice _____

_____

11. Lucrările științifice și invențiile _____

HOTĂRÂREA COMISIEI DE ATESTARE

Comisia de atestare a Ministerului Sănătății a hotărât: _____

_____

Președintele comisiei de atestare _____ Membrii comisiei _____

" _____ " _____ 19 _____

Hotărârea comisiei este aprobată prin ordinul M.S. al R.M.

Nr. _____ din _____

ADEVERINȚA Nr. _____

_____
(numele, prenumele, patronimicul)

în anul _____ a trecut atestarea la comisia de atestare a Ministerului sănătății al Republicii
Moldova

Prin ordinul M.S. R.M. Nr. _____ din _____ i s-a conferit calificarea:

farmacist de categoria _____

Ministrul Sănătății
Președintele comisiei de atestare

L. Ș. Valabil până la " ____ " _____ 19 ____

Prin ordinul M.S. R.M. Nr. _____ din _____ i s-a conferit (confirmat) calificarea:

farmacist de categoria _____

Ministrul Sănătății
Președintele comisiei de atestare

L. Ș. Valabil până la " ____ " _____ 19 ____

Prin ordinul M.S. R.M. Nr. _____ din _____ i s-a conferit (confirmat) calificarea:

farmacist de categoria _____

Ministrul Sănătății
Președintele comisiei de atestare

L. Ș. Valabil până la " ____ " _____ 19 ____